

de raad van de gemeente Westerkwartier  
per mail via [griffie@westerkwartier.nl](mailto:griffie@westerkwartier.nl)

Contactpersoon  
Hielke Peursum

Kenmerk  
1969169566

Leek  
9 april 2024

#### Onderwerp

Beantwoording raadsvragen VZ Westerkwartier

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de antwoorden op de schriftelijke vragen gesteld door de fractie van VZ Westerkwartier d.d. 6 maart 2024. De vragen en de antwoorden treft u hieronder aan.

#### Vragen:

1. Hoeveel mensen in onze gemeente ontvingen in december 2023 een bijstandsuitkering?

#### Antwoord:

De stand per 31 december 2023

| Regeling      | Aantal uitkeringen | Aantal personen |
|---------------|--------------------|-----------------|
| Bbz           | 5                  | 7               |
| IOAW          | 53                 | 65              |
| IOAZ          | 8                  | 11              |
| Pwet          | 701                | 836             |
| <b>Totaal</b> | <b>767</b>         | <b>919</b>      |

2. Hoeveel mensen hiervan hebben een niet-westerse migratie achtergrond?

#### Antwoord:

Nederlandse nationaliteit 743  
Westerse nationaliteit 7  
niet Westerse nationaliteit 169

3. Heeft de gemeente alle mensen die noodgedwongen gebruik moeten maken van een bijstandsuitkering via COMPETENSYS leren kennen en heeft de gemeente voor hen allen in beeld wat een mogelijke passende baan/vrijwilligerswerk kan zijn ?

Antwoord:

Alle mensen met een bijstandsuitkering zijn in beeld. Dat betekent dat we inzichtelijk hebben welke mogelijkheden een inwoner heeft om te re-integreren. Daar gebruiken we Competensys voor. De inwoners die op dit moment full-time aan het inburgeren zijn en de taal nog niet spreken krijgen na een jaar de screening via Competensys.

We doen de screening niet bij inwoners die tijdelijke in een crisisopvang verblijven, omdat re-integreren op dat moment niet mogelijk is.

We proberen zoveel mogelijk maatwerk te leveren. Daardoor zijn er uitzonderingen op deze hoofdregels.

4. Hoe helpt de gemeente ( in aansluiting op ambitie 5) deze mensen, nadat bekend is wat hun mogelijkheden zijn, op weg naar een bij hun passende manier om actief mee te kunnen doen in het Westerkwartier?

Antwoord:

Deze inwoners worden aangemeld bij een trajectbegeleider van onze gemeente. De trajectbegeleider bekijkt wat de betreffende inwoner nodig heeft om te re-integreren. Dat kan een werkervaringsplek zijn, scholing, het opdoen van ritme in zijn/haar leven en soms is persoonlijke begeleiding voldoende. Op basis van de individuele behoefte wordt een trajectplan opgesteld. In het trajectplan stippelen we de route naar een werkplek uit. We streven naar een reguliere werkplek met uitstroom uit de uitkering.

We hebben verschillende projecten binnen de gemeente (en Werk In Zicht verband) die kunnen helpen een stap in de goede richting te zetten. Daarnaast kopen we trajecten in als er een specifieke behoefte bij een inwoner is.

Als de belemmeringen voor re-integratie zijn weggenomen wordt de inwoner aangemeld bij onze adviseur arbeidsbemiddeling. Deze gaat op zoek naar een geschikte werkplek voor duurzame uitplaatsing.

5. Hoeveel van deze mensen verwacht de gemeente in 2024 te hebben geholpen aan een reguliere baan en hoeveel aan vrijwilligerswerk?

Antwoord:

Het afgelopen jaar is er een uitstroom van 216 personen geweest (inclusief overlijden en verhuizingen). De instroom was 161 personen. Onze ambitie voor dit jaar is om het aantal uitkeringen opnieuw naar beneden te brengen. Deze uitdaging wordt steeds lastiger omdat het huidige bestand een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft.

Een toename van het aantal statushouders heeft een toename van het aantal bijstandsuitkeringen tot gevolg. In het eerste inburgeringsjaar is toeleiding naar werk vaak erg lastig, omdat de inburgeraar inburgeringsverplichtingen heeft. Het aantal nieuwe statushouders kan dus invloed hebben op het behalen van onze ambitie.

6. Graag zouden we een update ontvangen hoe de voortgang is van het nu een dikke jaar werken via het nieuwe inburgeringsstelsel. Wat gaat er goed en waar liggen er nog op te lossen knelpunten? Helpt het nieuwe stelsel inderdaad mensen met een verblijfstatus om veel sneller de Nederlandse taal en cultuur te leren en aan werk te helpen?

Antwoord:

Het nieuwe inburgeringsstelsel werkt in onze optiek beter dan het oude. We zien dat inburgeraars veel eerder dan voorheen met de Nederlandse taal in aanraking komen. In het Westerkwartier organiseren we dat via de route 'Werken aan Werk'. Inburgeraars volgen lessen Nederlands taal en doen werkstages bij Novatec. Op de werkvloer komen statushouders met de Nederlandse taal in aanraking. Daarnaast organiseren we taalstages bij reguliere werkgevers. Dat werkt goed.

Ten aanzien van re-integratie merken we dat, ondanks de krappe arbeidsmarkt, een deel van de werkgevers in de regio terughoudend is in het aannemen van statushouders. Dat vormt een uitdaging, want het aandeel statushouders zal naar verwachting de komende jaren toenemen.

Daarnaast is er een groep inwoners die wel kunnen inburgeren via de 'zelfredzaamheidsroute', maar nooit een hoog taalniveau zullen halen. Het is voor deze groep inwoners erg lastig een betaalde baan te vinden.

7. Wat valt er te zeggen over het succes van de ingekochte zgn Onderwijsroute? Bij wie hebben we dit ingekocht? Hoeveel jongere nieuwkomers uit onze gemeente doen hieraan mee? Hoe is de aanpak en hoe helpt dit mee aan het doel om de kansen van de jonge nieuwkomers te vergroten?

Antwoord:

Nieuwkomers van 18 jaar en ouder participeren in een van de drie onderwijsvormen (tenzij de inwoner een vrijstelling krijgen voor het volgen van onderwijs op basis van lichamelijk of geestelijke ongeschiktheid). Het gaat om de volgende leerroutes: de B1 route, de Z-route en de Onderwijsroute.

De B1 route is ingekocht bij Vluchtelingenwerk en resulteert in het bereiken van B1 niveau. Hierdoor is inburgering gegarandeerd en deelnemers komen in aanmerking voor naturalisatie.

De Z-route (zelfredzaamheidsroute) is ingekocht bij Stavoor en zorgt ervoor dat inwoners die moeite hebben met de Nederlandse taal zelfredzaam worden. Hiervoor worden geen examens afgenomen maar de deelnemers moeten 800 lesuren en 800 participatie-uren maken. Het

inburgeren is daarmee geregeld, maar de inwoners die deze route volgen komen niet in aanmerking voor naturalisatie.

De onderwijsroute is ingekocht bij het Alfa-college en vormt een combinatie van taalonderwijs en een MBO 3-4, HBO of Universitair onderwijs. Hierbij starten deelnemers met taalonderwijs en stromen dan langzaam door in het reguliere vervolgonderwijs wat ook een inburgeringsbewijs en naturalisatie oplevert.

Met alle inburgeraars vinden op reguliere basis voortgangs- en evaluatiegesprekken plaats om zo snel mogelijk de inburgeraars te laten participeren en te laten re-integreren. Dit proces start (in tegenstelling tot de oude wet) al bij het begin van de inburgering.

Hoogachtend,  
burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A. van der Tuuk, burgemeester  
R. Kleijnen, secretaris